

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu koji je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nedavno usvojio, objavljen u Službenim novinama FBiH br. 62/15 dana 12. avgusta 2015. godine, stupio je na snagu danas, 20. avgusta 2015. godine.

Novim Zakonom o radu u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: **Zakon o radu**) nastoje se urediti pitanja koja ranijim zakonom ili uopšte nisu bila regulisana ili su bila regulisana ali su kao rezultat primjene u praksi bila ocijenjena kao neadekvatno regulisana. Imajući u vidu da Zakon o radu donosi značajne promjene u odnosu poslodavac/radnik te kratke rokova za implementaciju istog, poslodavci bi trebali brzo reagovati.

Kao najznačajnije promjene mogu se navesti slijedeće:

- mogućnost zaključenja ugovora o radu na određeno vrijeme na period do 3 godine;
- dužina odsustva sa rada koja se ne smatraju prekidom ugovora o radu;
- detaljnije uredenje upućivanja radnika na rad u inozemstvo i mogućnost rada izvan prostorija poslodavca;
- uvođenje mogućnosti obavljanja funkcije direktora bez zasnivanja radnog odnosa (tzv. menadžerski ugovori);
- detaljnije uredenje osnova i vrste diskriminacije radnika i lica koja traže zaposlenje, te zaštite navedenih lica u slučajevima diskriminacije;
- uvođenje obaveze dostavljanja kopije prijave radnika na obavezno osiguranje;
- izmjena minimalnog perioda trajanja godišnjeg odmora;
- uvođenje obaveze plaćanja naknade radniku umjesto korištenja godišnjeg odmora u slučaju prestanka radnog odnosa;
- uređenje otkaza ugovora o radu radniku sa promjenjenom radnom sposobnosti;
- utvrđivanje pisanih obračune plaće izvršnom ispravom;
- detaljnije uredenje prava i obaveza radnika i poslodavca u odnosu na izume, predmete industrijskog dizajna i tehnička unapređenja radnika;
- detaljnije uredenje zabrane takmičenja sa poslodavcem, naknade za istu, te prestanak iste;
- detaljnije uredenje otkaza ugovora o radu zbog lakše povrede na radu;
- detaljnije uredenje neopravdanih razloga za otkaz ugovora o radu;
- detaljnije uredenje iznošenja odbrane zaposlenika kod otkaza ugovora o radu;
- utvrđivanje najdužeg perioda trajanja otkaznog roka za radnika i poslodavca;
- detaljnije uredenje odredbi o visini otpremnine;
- detaljnije uredenje načina i rokova za zaštitu prava radnika iz radnog odnosa;
- izmjene i uvođenje novih odredbi o reprezentativnosti sindikata i udruženja poslodavaca; i
- mirno rješavanje sporova između zaposlenika i poslodavca.

Obračun plaće

Odredbe o isplati plaće nameću obavezu poslodavca da radniku uruči pisani obračun plaće. Ukoliko poslodavac radniku ne isplati plaću u zakonskom roku od 30 dana, dužan je do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće radniku uručiti obračun plaće koju je bio dužan isplatiti. Takav obračun se prema novom Zakonu o radu smatra izvršnom ispravom.

Rokovi

U pogledu ostvarivanja zaštite prava iz radnog odnosa, raniji zakon ili nije predviđao rokove za zaštitu ili su isti bili duži u odnosu na novi Zakon o radu. Prema odredbama novog Zakona o radu, radnik ima mogućnost da od poslodavca, ukoliko smatra da mu je neko pravo povrijedeno, traži ostvarivanje istog u roku od 30 dana. Također rok za tužbu pred nadležnim sudom je značajno smanjen na 90 dana u odnosu na raniji rok od godinu dana. Također, u odnosu na postupak mirnog rješavanja sporova, novi Zakon o radu je predvidio da isti ne može trajati duže od 60 dana. U slučaju diskriminacije ili mobinga, rok za zahtijevanje zaštite od poslodavca je 15 dana, odnosno ukoliko poslodavac ne udovolji zahtjevu radnika, rok za tužbu pred nadležnim sudom je 30 dana.

Uskladivanje akata/dokumenata u vezi sa radnim odnosom

Bitno je također istaći da je poslodavac dužan uskladiti, ugovore o radu sa novim Zakonom o radu u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o radu. Pravilnik o radu u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o radu. Ukoliko eventualno radnik ne bi pristao da zaključi takav ugovor o radu, radni odnos bi mu prema Zakonu o radu prestao u roku od 30 dana od dana dostave ugovora na zaključivanje.

Zbog kratkih rokova, poslodavci bi trebali usmjeriti fokus na novi Zakon o radu i djelovati brzo kako bi se provela naprijed navedena uskladivanja. Prema našem mišljenju postojeći pravilnici o radu i ugovori bi se trebali pažljivo revidirati i harmonizirati sa novim pravilima.

Kontakti:

Lajla Hastor

Associate

lajla.hastor@wolftheiss.com

Samra Hadžović

Advokat u saradnji sa Wolf Theiss-om

samra.hadzovic@lawoffice-hadzovic.com

Ovaj memorandum pripremljen je u svrhu pružanja opće informacije te ne predstavlja pravni savjet.

Slijedom toga, WOLF THEISS ne prihvata nikakvu odgovornost za bilo čije djelovanje ili propuštanje, na bilo koji način, a koje je utemeljeno na informacijama sadržanim u ovom memorandumu.

Ako želite saznati više o temi ovog memorandum ili općenito o našim uslugama, molimo Vas da se obratite na gore navedene kontakte ili na:

Wolf Theiss d.o.o, Sarajevo
Zmaja od Bosne 7/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 953 444
Fax: +387 33 953 445
www.wolftheiss.com